

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$6.00
Six Months \$3.50
Thursday's Edition \$2.00
AT NEWS-STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 448), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, ANTRADIENIS, BIRŽELIS (JUNE) 15 D., 1920 M.

METAL-VOL. V. No. 141

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Republikonai Nominavo Hardingą ir Coolidge

Am. Darbo Federacija Eina Prieš Republikonus

Bolševikai atsiėmė nuo Lenkų Kijevo

DESIMTAM BALIOTE LAI
MEJO OHIO SENATORIUS.

Svarbiausieji kandidatai paliko ant šalies.

Republikonų konvencijoje po smarkios kampanijos į šalies prezidentus kandidatų nominuotas federalis Ohio senatorius Warren G. Harding. Vice-prezidentu nominuotas Massachusetts valstijos gubernatorius Calvin Coolidge.

Konvencijoje smarki buvo kova. Kandidatų nominavimui turėta trys atskirios sesijos. Viena sesija buvo penktadienį po pietų, dvi kitos šeštadienį.

Pirmoje ir antroje sesijose iš nominuojamų kandidatų pirmoje vietoje stovėjo gen. Wood, po jo gubernatorius Lowden.

Gi trečiosios sesijos pradžioje balsuojant pirmąją vietą buvo užėmę tiedi abudu. Harding stovėjo dar toli.

Bet septintajam iš eilės balsavime balsai už Hardingą ėmė didintis. Devintajam žymiai padaugėjo. Dešimtajam balsavime Harding gavo 674 balsus, ty. netoli šimto daugiau, kiek reikėjo nominacijai.

Nemažai buvo nuostebos.

Labai daug buvo nuostebos visiems, kuomet išvilktas pirmojon vieton senatorius Harding. Nemažas susikirtimas Wood'ui, Lowden'ui ir Johnson'ui. Šitie visi trys daug sveikatos ir pinigų padėjo prieškonvencijinei kampanijai. Harding labai mažai. Matyt, jis nesijautė patekti kandidatui.

Paskutinėje sesijoje įvyko du balsavimai. Jau prieš tai Wood'o ir Lowden'o kampanijų vedėjai žinojo nepavykimus saviškiams kandidatams. Vedėjai jiems apie tai buvo pranešę. Ir buvo pasakę, kad jų balsuotojai turėtų persiimti kitų kandidatų pusėn.

Bet tie nenorėjo nei girdėti apie tokius pasiūlymus. Įsakė laikytis ligi galo. Pasekmėje neatlaikytą.

ZUVO 193 ANGLEKASIAI.

Berlynas, birž. 15. — Ungarijot vienam anglų ir geležies rudos kasyklų centre eksplodavo sandelis su dinamitu. Žuvo 193 darbininkai.

LENKAI NETEKO KIJEVO.

Apleizdami sunaikino dalis miesto.

Londonas, birž. 14. — Iš Varšavos parėjo patvirtinančių žinių, jog lenkai išėmė iš Kijevo ir pasiliko jiems tik vienas geležinkelis iš ten pabėgti.

Bolševikai buvo visai apsupę Kijevo. Gi ir dabar vargiai lenkų kariuomenė suspėję vieną geležinkelį atsinešti.

Pirm apleisiant Kijevo lenkams, bolševikai buvo užėmę Berdichevą, per kur eina iš Kijevo svarbi geležinkelio šaka.

Iš Berdichevo bolševikai eina ant Žitomiro. Iš ten patraukus į Malinovo, per kur lenkams yra vienatinis kelias atsinešti nuo Kijevo.

Anot žinių, tarpe lenkų dedasi baisenybės, neapsakoma pasiauba.

Anot žinių iš Maskvos, lenkai apleizdami Kijevo, sugriovė ten paskutinį tiltą, Vladimiro katedrą, geležinkelio stotį, elektros ir vandens sistemas.

Reiškia, lenkai "paluosavo" Ukrainą.

Kas yra Harding.

Senatorius Harding, kurį republikonų partija nominavo kandidatui į prezidentus, yra gimęs 1865 metais savo tėvųko farmoje miestelyj Blooming Grove, Ohio valstijoje.

Savo gyvenime išpradžių jis dirbo farmoje, paskui prie geležinkelio tiesimo kaip paprastas darbininkas. Toliau jis buvo pradinė mokyklų mokytoju, raidžių rinkėju, lynotipe operatorium, redaktorium, leidėju, pirkliu, bankininku ir pabaigoje įsileido politikon. Pateko senatan atstovu ir baigia pirmąjį terminą. Senate jis yra užrubežinių reikalų komitete.

Jo tėvas yra gyvas. Sakoma gydytojaujas mieste Marion, Ohio.

ALBANAS NUŽUDĖ ALBANIJOS ATSTOVĄ.

Paryžius, birž. 14. — Čia vienam viešbuty albanas studentas nužudė Essad pašą. Albanijos valdžios pretenderis ir tos šalies atstovas į talkinidavos sandelis su dinamitu. Rustem Avni Neim suimtas.

SV. KAZIMIERO DVASIA.

Lietuviškasis Gyvųjų Paveikslų Vežimas Chicagos Vyskupijos Jubilėjuje. Fotografija ir klišė dienraščio Chicago Daily News. Viršuje kardinolas Gibbons (su skrybele) ir arkivyskupas Mundelein (su biretu).

Though the courtesy of Chicago Daily News.

REPUBLIKONŲ PARTIJA NUSISUKO NUO DARBININKŲ.

Taip pasakyta A. D. F. suvažiavime.

Montreal, Kanada, birž. 14. — Organizutotas darbas birželio 12 d. atsisveikino su republikonų partija. Šiandie darbininkai savo reikalais krespisi į demokratų pratiją, katra neužilgo turės konferenciją mieste San Francisco. Darbininkai pareikalauos demokratų, kad štie darbininkų reikalus padėtų savo platformon.

Tasai organizuoto darbo nusprendimas įvyko, kuomet čia Amerikos Darbo Federacija metiniam suvažiavime vienbalsiai ir be jokių diskusijų pasmerkė republikonų partijos platformą.

Suvažiavime paaiškinta, jog republikonų partijos platforma stovi tik apgimime darbininkų priešininku, gi pačius darbininkus mėgina padėti vergijon.

Prieš republikonus stojo pats Gompers.

Apie republikonų partijos nesirupinimą darbininkų reikalais suvažiavime kalbėjo pats Federacijos prezidentas Gompers ir vice-prezidentas Woll, kuriuodu buvo Chicagoje ir buvo indavę republikonams darbininkų reikalavimus.

Su atsidėjimu išklausa pranešimo ir paskui aštriai pasmerkta daugelis posmų republikonų platformoje.

Organizutotas darbas labiausiai nepatenkintas tuo, kad republikonai užgina darbininkams streikuoti vyriausybės įstaigose ir nenori rasti priemonių nei prieš pragyvenimo pabaurimą, nei prieš žmonių išnaudotojus didžiapienius.

Žodžiu tariant, republikonų partija suignora visus darbininkų reikalavimus.

Jei demokratų partija pasirodys prielanki darbui, tuomet darbininkai, kaip stipriausioji siena per rinkimus stos už demokratus.

"DRAUGO" REDAKTORIUI TELEGRAMA IŠ RYMO.

Rymas, birž. 12, 1920.
Kun. Bučiui, Chicagoje.
Vakar Narijauskas ir Mačiulis gavo audijenciją pas šventąjį Tėvą. Jis palaimino lietuviškos kolegijos įkurimą. Popežius pažadėjo lietuviams paversti bažnyčią su namu. Prapuolenis.

ITALAI BĖGA IŠ ALBANIJOS.

Juos iš ten veja albanai.

Paryžius, birž. 15. — Adriatikos jurių rytinius uostus Avlona ir Fiume turi italai savo rankose. Jie ten buvo stiprūs. Bet štai prieš italų pakilo albanai ir Avlona uostas atsidurė pavojon.

Jei tenai italų garnizonas negaus laiku pagalbos, bus jam blogai. Nes uostą apsupa albanai.

Italai Albanijos pakraščiais buvo užėmę ir kitus uostus. Bet iš ten pasprudę pirmą dieną, kuomet pamatė pavojų.

Italai iš Albanijos bėga ne del vienu albanų prieš juos pakilimo. Bet ypač del to, kad namieje pakilę nerimavimai tarpe kariuomenės. Kai kurie būriai ėmė kelti maištus. Sako, gana jau tos karės.

OPEROJE PLYŠO BOMBA.

Keletas žmonių sužeista.

Havaną, Kuba, birž. 15. — Praeitą sekmadienį vietos Nacionaliam teatre buvo lošima opera, kurioje dalyvauja ir garsus tenoras Caruso. Lošimo metu ant pagrindų pamesta bomba. Keletas lošėjų sužeista.

Neapolis, birž. 15. — Bostono kardinolas O'Connell čia atvažiavo iš Rymo ir garliauviu Canopie iškeliauo Amerikon.

BOLŠEVIKAI PRIPAŽINO KARELIJĄ.

Sovietams nevyksta kariauti Krike.

Stockholmas, birž. 15. — Iš Revelio gauta žinių, jog Karelijos atstovų su bolševikų valdžios atstovais taikos tarybos pasibaigusios tuo, kad bolševikai pripažino Karelijai nepriklausomybę, kaip atskirai nuo Rusijos valstijai.

Depašoje pareiškama, kad Karelijos valstiečiai išvyje iš savo šalies Suomijos kariuvin.

Bolševikams nesieina Krike.

Londonas, birž. 15. — Tomis dienomis bolševikų kariuomenė buvo pradėjusi puolimą Krike prieš gen. Denikino armijos liekanas. Tai likusiai kariuomenei vadovauja gen. Vrangel, nes gen. Denikinas yra Anglijoje.

Dabar apturima žinių, kad tenai bolševikams visai nevyksta. Gen. Vrangel su savo kariuomene muša bolševikus ir pažangiuoja.

Nuo bolševikų paimta Melitopol ir daug karės medžiagos. Be to, nelaisvėn papuolė 5 tūkstančiai bolševikų kareivių.

BUBONINĖ EPIDEMIJA FLORIDOJE.

Tai bus persimetusi iš Meksikos.

Pensacola, Fla., birž. 15. — Čia mirė George Gardina. Patirta, jog jis miręs paliestas buboninės epidemijos.

Buboninė epidemija senai siaučia Meksikos mieste Vera Cruz. Sulig žinių, ten ji jau beveik išnykusi. Prie naikinimo prisidėjo ir Suv. Valstijų valdžia.

Ir štai epidemija apsiereiskia jau namie.

Washingtono laukiama tikrų žinių apie epidemijos atsiradimą.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Rusijos Bolševikų Pėdsakiais

ŽMONĖS KANKINAMI,
PASKUI GALABINAMI.

Atkasinėjamos duobės; atrandamos baisenybės.

Berlynas, birž. 14 (Ištraukos iš The Chicago Tribune korespondencijos, rašytos pulk Reilly, kurs apkeliauos atimtas nuo bolševikų vietas šioj bolševikų su lenkais karėj). — Visuose didesniuose bolševikų valdomuose miestuose veikia "črezvičai". Tai slaptoji bolševikų valdžios autorizuota policija. "Črezvičai" viršininkus skiria centralinis bolševikų sovietas. Pačiam Kijeve ir to miesto apskrityj viršininkus skyrė Kijevo bolševikinis sovietas.

"Črezvičai" atlieka priedermes policijos ir paties teismo. Visur ji paremiama raudonosios gvardijos. "Črezvičai" žmones areštuoja, teisia, kankina ir galabina. Suareštuotus žmones tie bolševikų slaptoji agentai dažniausia uždaro į rūšis tų namų, kuriuos jie turi užėmę. Ir visuomet tie agentai užima ruimingus bustus.

Žitomirj "črezvičai" buvo užėmęsi vieną bankos būstą, be to, ruimą rezidenciją ir visą eilę kitų trobesių, stovinčių viduj puošnaus parko, kituomet prigulėjusio didkunigaikščiai Nikolajui Nikolajevičiui.

Kaip apsieinama su kaliniais.

"Črezvičai" suareštuoti žmonės buvo uždaromi ten į paskirtus kaliniams kambarius, kur siautė baisus nešvarumas. Buvo laikomi bendrai vyrai ir moterys.

Tuose kambariuose nebuvo prietaisų nei prausties, nei miegoti. Neduota jokių paklodų arba užklodų. Pirm duosiant valgyti visiems kaliniams buvo padalinami mediniai šaukštai. Po valgio šaukštai buvo paimami.

Mažesnieji kambariai buvo be jokios šviesos. Visi kambariai per žiemą nešildomi.

Pav., pačiam Kijeve "črezvičai" štai kaip valgydino suareštuotus žmones: pusryčiams šiltas vanduo; pietums sriuba iš vandens ir juodos duonos; 3:00 po pietų — šilto vandens; vakarienei irgi šiltas vanduo.

Rusų Raudonasis Kryžius ir suareštuotų namiškiai pasiūždavo nelaimingiems maisto. Bet suareštuotieji nematydavo to maisto.

Patys teisėdavo ir žudydavo.

"Črezvičai" laikosi vienodos baudmės. Tai tik žudymas. Teisiant nereiškia lydininkų. Gi kartais jei kokie ir pašaukiami, tai tik tie, katrie galėtų liudyti prieš kalinius.

Patys tie slaptoji agentai žmones areštuoja, patys skundžia ir patys juos galabina. Suareštuotus pastato prieš vyresnįjį komisarą. To pareiga tik paskaityti mirties baudmės ištarmę. Po to paskaitymo ne-

laimingieji nuvedami į kitus jau kambarius.

Tuomet moterys uždamos vienam kambarin, vyrai gi kitan. Tenai nuo tų ir kitų nuvelkami visi rubai, išėmus apatinius marškinius. Sakoma, jog rubai gali pakliudyti nugalabinimui.

Ant rytojaus tie vienmarškiniai kaliniai nuvedami į tam sesnį kambarį ir sušaudomi. Žudomi dažniausia į galvas su dum-dum kulpiomis, taip kad visomis pusėmis ištriška smegenys.

Ir jei kartais taip žudomi kaliniai po šaudymo parodo kiek gyvybės, tuomet jie sušaudomi durtuvais arba pribigiami šautuvų apšodomis.

Taip buta Kijeve.

Kaip Kijeve, taip Žitomirj man teko matyti kelis rūsyse kambarius, kuriuose "črezvičai" galabindavo savo aukas. Mačiau savo akimis sukepusius žmonių kraujus ir smegenis, išdrabstytus ant sienų ir ant aslos. Sienose mačiau sklylų nuo kulpių.

Kijeve "črezvičai" kambariuose teko matyti sulaužytas, kruvinas šautuvų apšodas.

Savo tas aukas "črezvičai" laudavo tik vienuose marškiniuose bendrose duobėse ir kur papuolė. Bet nekuomet kapinėse.

Kuomet bolševikai iš miestų buvo išvyti, žmonės ėmė atkasinėti tuos "črezvičai" kapus. Atrasta lavonai vyrų, moterų ir vaikų. Didžiunoje baisiai subjaurioti. Tų aukų, sakoma, yra tūkstančiai.

Aukos buvo skelbiamos.

Kijeve bolševikai išpradžių visų savo tų aukų pavardes kasdien viešai skelbdavo po antgalviu: "Nugalabinti raudonojo teroro įsakymu". Vieną dieną tų aukų buvo 127.

Paskui jie palovė tą darę. Žmonės buvo suimami ir žudomi niekam nežinant. Jei kartais namiškiai pasigėzdavo vieno, kito nario, visuomet budavo žinoma, kad tie jau bus papuolę "črezvičai" naguosna.

Žitomirj man pačiam teko matyti, kaip žmonės, po išvijimo bolševikų, atkasinėjo kapus. Vienoj atkastojo duobėj atrasta 5 vyrų ir 3 moterų laivonai. Tai buvo motina su dviem dukterim. Visi sušaudyti. Kituose kapuose irgi tas pat.

Niekas negali pasakyti, kiek bolševikai bus nužudę žmonių.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų viešpatijų pinigų vertė mainant nemažiau \$25,000 birželio 12 d. buvo tokia sulig Merchants Loan & Trust Co.:

Anglijos sterlingų svarui	\$3.95
Lictavos 100 auksini	2.70
Vokietijos 100 markių	2.70
Lenkijos 100 markių	.60
Prancūzijos už 1 dolierį 13 fr. 14	
Sveicarijos už 1 dolierį 5 fr. 50	
Italijos už 1 dol.	18 l. 30

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Šiame kasdieniškiu laikraštyje.

PRENUMERATA KAINA:

CHICAGO IR UŽSIENYJE:

Metams \$6.00

Pusmetams \$3.50

SUV. VALST.

Metams \$5.00

Pusmetams \$3.00

Prenumerata mokama išskaičiuojant. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos.

Nuo Naujų Metų. Norint perlaikyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

Telefonas McKinley 6114

Seserys Vaziuoja Lietuvon.

Regula sancti Benedicti, t. y. Sv. Benedikto vienuolijos įstatai daugiau padarė naudos Europos kulturai ir civilizacijai negu galingų didikų ir turuolių priemonės. Tą garsaus istoriko mintį žinojo Amerikos lietuvių kunigai, ypač A. Milukas ir A. Staniukynas, kad jie norėdami pakelti lietuvių kultūrą Amerikoje su manė įvykinti lietuvišką moterišką vienuolyną. Kun. Milukas mintijo apie tai jau 1901 m., kuomet jis važinėjo į Šveicariją. Pačioje Lietuvoje po rusų letena nebuvo galima pradėti to kultūros darbo, todėl pradėta Amerikoje. Bet dabar rusų letenos jau nėra laisvoje Lietuvoje. Todėl visi trys Lietuvos vyskupai kvietė seseris Kazimierietes apsigyventi jų vyskupijose ir imti mokyti vaikus.

Rodos lengvas daigtas nukeliauti seserims į Lietuvą, bet priešus prie jo pildymo pasirodė iki tol nematomų kliūčių. Kuo labiau rūpinasi jos prašalinti, tuom daugiau jos augo. Kartais rodėsi, kad jau Lietuva turės naujai pradėti vienuolijos organizavimo sunkų darbą. Galų gale kliūtys išnyko.

Lietuvos vyskupai visi buvo vienos nuomonės, kad Kaune įsikurtų seserų novicijatas. Chicago Arkivyskupas suteikė seserims leidimą ir palaiminimą keliauti į Lietuvą. National Catholic Welfare Council apsiėmė prižiūrėti, kad pasportų išgavimas neužtruktų.

Dabar belieka paskutinė kliūtis: iš kur seserys gaus lėšų. Pačios seserys pinigų neturi, o skoli turi ir stotasi būtinai reikalingą namo galą, nes jau prisėjo vaikus mokinti sudodinus juos ant karidorių. Girdėjome, kad Philadelphiaje yra gerų žmonių, norinčių parupinti tų lėšų. Jie buvo sumanę paskelbti viešą atsisakymą, kad prie jų prisidėtų ir kiti tautiečiai. To atsisakymo tuomet negalima buvo skelbti, nes priešai būtų sunaudoję patį atsisakymą darbu sutrukdinti. Dabar jau kas kita.

Siundiant seseris reikėtų joms parupinti gerą kelionę, kad nuvažiuosios nesirgtų, o dirbtų. Nuvažiuosios reikia įsitaisyti virtuvės indų ir šiaip naminių reikmenų. Lojų jos turi nusipirkti nevisau, bet ir mergaitėms, kurios prie jų prisidės. Tų mergai-

čių gali būti 20 arba ir 50. Įsime mažesnė skaitlinė. Reikėtų, kad Amerikos lietuviui visam tam mergaičių būreliui parupintų lėšų pirmą žiemą išgyventi.

Lietuvoje gyvenimas pigus sulyginant su Amerika, bet mėnesį vis negalima pigiau pragyventi, kaip už 15 dolerių. Penkių seserų ir 20 kandidatų pragyvenimas atseitų mėnesiui 375 dol., metams \$4,500. Pridedant kelionės lėšų penkiems asmenims apie \$2,000. Jei galėtume surinkti apie 10,000 dolerių, tai 3,500 dolerių liktų pėk užvesti.

Kurie prisidės prie šitos sumos surinkimo, tie bus ne vien seserų vienuolyno, bet ir visos Lietuvos geradariai. Jei vienas žmogus tą padarytų, tai Lietuvos istorija to neužmirštų, kaip neužmirš pirmo lietuviško vienuolyno įsikūrimą Kaune.

Į Lietuvą važiuoja šitos seserys: Motina Marija, generalė viršininkė (Kazimiera Kaupitė). Ji įėjusi Kaune vienuolyną grįž atgal į Ameriką. Nuvažiuosios liksis: Sesuo Marija Immaculata (Judita Dvaranauskaitė), Sesuo Marija Katarina (Veronika Balčaitė), Sesuo Ona Marija, (Josefina Rakauskaitė) ir Sesuo Marija Angela (Antanina Braškaitė).

Visi tikintieji katalikai pasimels, kad Dievas duotų sveikatos toms keliauninkėms, ir kad naudingas apšvietos darbas joms sektųsi.

Prancuzija ir Joana D'Ark.

Prancuzijos parlamento žemesniam arba atstovų bute yra taip-gi ir Maurikijus Barres. Jis taip pasižymėjo savo raštų gražumu, kad tapo Prancuzų Akademijos nariu. Tik tai 40 narių tegali būti joje ir tik tai patys geriausi raštininkai yra renkami į ją.

Panėdelyj, 7 birželio p. M. Barres Prancuzijos atstovų bute padavė sumanymą, kad šv. Joannos diena skaitytųsi Prancuzijos tautinė šventė. Tai sumanymą atstovų butas priėmė. Tai ženklas, kad Prancuzijos parlamento antiklerikalizmas mažėja.

Jis mažėja ir šiaip viešame gyvenime. Nedėlioje, 6 birželio Paryžiuje buvo susirinkimas komiteto ketinančio pastatyti koplyčią ant kranto upės Marne, kur prancuzai dukart laimėjo kovą: šios karės pradžioje 1914 m. ir pabaigoje 1918 m. Į susirinkimą atėjo ir generolas Maistre, kuris 1917 m. valdė prancuzų armiją stovėjusios tarp Chateauferrery ir Argonne. Generolas pasakė ir prakalbą, kurioje išreiškė mintį, kad Dievo Apveizda buvo padėjusi prancuzams laimėti šią karę.

Pirm penkiolikos metų Prancuzijos generolas negalėdavo dalyvauti katalikų susirinkimuose, kareiviams tekdavo bausmių už dalyvavimą procesijoje, o apie Apveizdos minėjimą nebuvo nei kalbos.

Viskas pamažėlį mainosi.

LIETUVOS LATVIAI.

Pakuršėje Lietuvoje gyvena šiek tiek latvių. Iš jų stambieji ukinkai ir dvarininkai kurstė žmones balsuoti už lenkų kandidatus. Lietuviai yra labai tuomi pasipiktinę, ir spėjama, jei bus kada priverstinas kraustymas lenkų iš Lietuvos, tai ir latvius ar ne-

Chicago Vyskupijos Jubilejus

Greit praskambėjo trys gražios jubilėjaus dienos. Oras pasitakė šviesus be debesėlio ir šiltas, kaip tik galima norėti. Tarsi ir gamta pritarrė Bažnyčios šventei 8, 9 ir 10 birželio. Nors mūsų dienraštis tajėk padavė žinias apie jubiliejų, kaip tik kas įvykdavo, tečiau dar kartą grįžtame prie tos iškilmės, kad vienu ruožu apimtume visą įvykimą, kurios dalis jau minėjome.

Iškilmės katedroje.

Nors Chicago katedra gana erdva, nors iškilmės buvo darbo dienoje, tečiau rengėjai suprato, kad visų norinčių į katedrą nesutalpys. Pusantrą tukstančio vietų reikėjo palikti vien tik kunigams. Jie užėmė kairiąją šoną vidurinės didžiosios naves. Mažą šoną nava užėmė moteriškų vienuolynų seserys — atstovės. Visų seserų negalima buvo prisiųsti į katedrą, nes jos vienos būtų jį užpildžiusios. Dešinėje pusė didžiosios naves ir visa mažoji dešinėji nava buvo pasauliečių žmonių. Mažosios parapijos turėjo po du atstovus, didesės po daugiau. Kadangi tų parapijų su bažnyčiomis ir misijomis mieste ir šiaip Chicago vyskupijoje yra 402, kadangi atstovų turėjo taip-gi ir organizacijos išskirtos iš parapijų, tai tokis spulius atstovavimas visgi užpildė visą pusę didelės bažnyčios.

Katalikų bažnyčiose yra dvi giedojimo rūšis: gregorianiškoji, t. y. be pritarimo, ir figuratyvė, kurioje įvairūs balsai, eidami kiekvienas savuo keliu, sudaro ytin gražią sutartinę. Utarninko mišiose buvo progos pasirodyti abiem giedojimo rūšim. Paprastai pastovios giedamosios Mišių dalyvis lengvai prieinamos figuratyviam arba polifoniniam giedojimui. Tos pastovios dalyvis yra Kyrie, Gloria, Gredo, Sanctus, Benediktus, Agnus Dei. Utarninke buvo visos tos dalyvis. Jis pavadus polifoniniam giedojimui, gregorianiškan gali teltikė mažai progos pasirodyti, nes mainomios dalyvis yra Introitus, Graduale, Offertorium. Postcommunio. Visos tos dalyvis dažniausiai buvo labai trumpos. Bet utarninko Mišiose, kadangi tai buvo Dievo Kuno aktovai, prie tų dalių buvo dar labai ilga Sequentia. Todėl ir gregorianiškam giedojimui buvo kur išsiesti.

Dvasiškijs sueina į bažnyčią.

Seserys ir pasauliečiai užėmė savo vietas bažnyčioje trumpai prieš 10-tą valandą. Jai mušus iš parapijinės mokyklos po arkivyskupijos raštine, pro katedros kleboniją, apskudami du keturkampio šonu, eimė eiti kunigai į katedrą. Jų priskykyje ėjo kryžius ir dvi žvakės. Visi kunigai buvo su juodomis sukniomis ir baltomis kamzdomis. Vienuoliai dėvėjo savo abitus.

Paskui kunigus prasidėjo ilga monsiŃorų eilė su rausvais lylavais rubais. Ir monsiŃorai, ir šiaip kunigai ėjo poromis. Paskui juos prasidėjo ilga vyskupų eilė. Kiekvienas vyskupas ėjo skyrium, bet šale jo buvo du kunigų palydovai iš vienos ir iš kitos pusės. Kun. Aleksandras Skrypkos buvo palydovas Serantono vyskupo Hobanui. Paskui vyskupas taip pat ėjo arkivyskupas. Visų vyskupų buvo 28, o arkivyskupų devyni, ne-skaitytanti poezijos delegato ir kardinolo. Sus jais buvo vienuoliai.

Paskui juos aukso rubais apsitaisęs subdijakonas nešė puikų metropolitinį vietinio arkivyskupo kryžį. Pridurmu ėjo ir pats arkivyskupas su ilgu lylavu rubu vadina-mu cappa magna. Du vaikučiai nešė to rubo pavalką. Pirmas arkivyskupo ėjo archidijakonas su auksine kopa ir keturi kunigai asistentai su auksinėmis dalmatikomis.

Toliau ėjo Sv. Tėvo atstovas arkivyskupas Bonzano monsiŃorų lydimas, antgalė ėjo raudonais rubais ir kardinoliška cappa magna apsitaisęs kardinolas Gibbons'as.

Visu to ėjimo laiku pas var-

kraustys sykiu su jais. Latvi-ja dabar gena lietuvius iš savo žemės ir, kas bijauriausia, juos neįmoniška apipilčia. Tai tau kaimynai — broliai. V. K.

kaip po ažuoliniais katedros skliautais. Ir mažesni yra seminarijos vargonai. Bet gregorianiškosios dalis seminarijoje išėjo geriau negu katedroje. Čia gregorianiškojo giedojimo chorą vedė kun. Paul Smith.

Gregorianiškame giedojime yra įvairumų. Saviškai jį atlieka Chicago Paulistai, saviškai benediktinai. Serodos rytą seminarijos koplyčioje pasirodė abej. Mišios ten buvo giedamos, kurių melodijas sustatė kun. J. E. Turner benediktinas. Solistų ten buvo minėtasis Dufresne ir taip-gi J. Monahan, P. Egan F. Schultz, kun. P. Mahoney.

Utarninke ir serodos rytą giesmės ir muzika buvo tik priedas prie liturgijos apeigų. Tečiau bažnytinė muzika yra taip rimtas menas, kad jam reikia ir savistovybės. Todėl serodos vakare katedroje buvo surengtas koncertas, kuriame muzika ir giesmės užėmė pirmąją vietą. Visa kita jau buvo tik priedas prie jų.

Tam koncertui aprašyti reikėtų muzikos žinovo, o ne laikrastininko, rašančio apie viską. Koncerte dalyvavo keturi chorai. Tarp jų buvo Chicago Arkivyskupijos kunigų choras ir sopraninis vaikų choras. Tokiu būdu koncertas parodė visą giesmės platumą, kurių gali apimti vyrų gerkle jaunystėje ir pilname vyriškume.

Koncerte dalyvavo ir profesionalų P. W. R. Rogerson yra Chicago Grand Operos tenoras, broliai Edwardas ir Jurgis Dufresne tenoras ir baritonas yra taipgi plačiai žinomi ir visų mėgiami giesmininkai. P-nas P. Yon yra pasaulije žinomas New Yorko muzikas. Koncerto turinys buvo įvairių įvairiausias: ir laimingos Kalėdų melodijos ir džiaugsmingos Velykų giesmės ir sopulingi kančios jausmai, ypač giesmėje "Vidit Solum" ir ramiai liudnas nabašninkų kareivių bei šiaip žmonių pamėgimas. Kaip orarykštėje matyti visos spalvos, taip tame koncerte giedojosi visi žmogaus širdies jausmai išreikšti gražiais muzikos ir giesmių garsais. Tik tai nebuvo blogųjų jausmų, nei pagiežos nei ištvirkimo.

(Pabaiga bus.)

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

DANGAUS AMŽINATVĖ.

Klausimas. Evangelijoje randame Kristaus pasakytą: "Dangus ir žemė praeis, o Mano žodžiai nepraeis" (Mat. 24, 35, Mor. 13, 31; Luk. 21, 33). Kad pasaulis sudegs ir pasibaigs, tai žinome, bet nežinome kaip gali pasibaigti dangus. Jų dušios jam turi būti amžinai. Nei vieno kunigo negirdėjau aiškinant šitą.

Juozapas Grumbinas.

Atsakymas. Žodis dangus turi dvi reikšmes. Vienur jis reiškia saulę, mėnesį, žvaigždes ir tt. Tie daiktai yra iš medžiagos taip pat kaip ir žemė. Jie taip pat kaip žemė gali pražūti. Apie tą medžiaginį dangų kalba V. Jėzus minėtose trijose Evangelijose.

Bet dangum taip pat vadinasi nemedžiaginė dušų ir dvasių amžinoji laimė. Ta nekada nepraeis nei nepasibaigs, nes bus amžinas gyvenimas, kaip žadėjo tas pats Kristus. Mat. 19, 16; 25, 46.

Kun. P. Bučys.

Meldžiu atsakyti šitiems klausimams.

Jurgis Stankevičius, Glen Lyon, Pa.

Kalbėsiu kaip tikiu. Daug netikių kunigams, o socialistams visai netikiu.

Socijalistas nėra taip blogas, bet jis neturi visos išminties. Yra bedievių, išbaigusią visą mokslą, bet ir arklį išmokina, ale tik tiek jie žino, kiek išsimokina, o nuo savęs nieko daugiau. Taip ir bedieviai. Taip turi būti. Kristaus laikose irgi buvo bedievių. Kristus jųjį nesmaugė, bet gražiai mokino. Jei ne bedieviai, tai nebūtų nei šventųjų kentėjimų. Juk galėjo vienu žodžiu visus piktadarius ir akmenį paversti, bet to nedarė.

Atsakymas. Nėra ką per daug girti bedievių už ką jie kankina teisingus ir tokiu būdu šitos padaro šventaisiais. Bet reikia sekti Kristaus pavyzdį ir su visais apsieiti teisingai, neskiriant nei bedievių. Todėl katalikai arba krikščionys — demokratai ir įrašo į savo programą, kad viešpatijoje būtų liuosa išpažinti kiekvienam koki kas nori tikėjimą arba ir visai be tikėjimo gyventi.

Maloningai ir teisingai apsieidamas su visais Kristus nepagyre bedievių už bedievybę. Jis pasakė: "Kas netikės, tas pasmerktas yra" (Mork. 16, 16).

Toliau bažnyčios įsakymams netikiu.

Atsakymas. Bažnyčios įsakymai reikia veikiau pildyti darbu, negu tikėti protu.

Kas sako, jog žemė sukasi apie saulę — netikiu; jog žemė nuo saulės atskilo — netikiu.

Atsakymas. Tuos daigtus skelbia gamtos mokslas, o ne Dievo apreiškimas. Už tą netikėjimą nei pagyrimo nei pa-peikimo Bažnyčia netaria. Gamtos mokslas šiandien ne-abejoja, kad žemė sukasi apie saulę. Bet su didele abejojne jis atkartoja spėjimą, kad žemė yra atskilusi nuo saulės. J abu tuodu dalyku tikėjimas nesikiša. Jei kas pervėlai pasėja javus ant savo lauko, tas tikėjimo nei pildo nei laužo. Jis gali užtai turėti nelaimės, kad javai liks nenokę. Bet tai jau jo žemiško gerbuvo dalykas. Taip pat vien žemiško protingumo dalykas yra pripažinti nusistovėjusias gamtos mokslo tiesas ir pagerbti rimtus spėjimus.

Kas sako, Adomas turėjo tris sunus — netikiu.

Atsakymas. Šventame Rašte yra minėti trijų Adomo sunų vardai: Kainas, Abiūs ir Setas. Paskui yra pridėta: "Ir pagimdžius Setą pasidarė Adomą dieną aštuoni šimtai metų ir gimdė sunų ir dukterų. Ir pasidarė visas laikas, kurį atgyveno Adomas devyni šimtai trisdešimt metų ir numirė." (Gen. 5, 4, 5).

Knygutei apie Marijos Dievo Motinos gyvenimą — netikiu.

Atsakymas. Apie Marijos gyvenimą yra tukstančiai įvairių knygučių. Vienoms galima tikėti, kitoms ne.

(Pabaiga bus).

Kun. P. Bučys.

MASTER SYSTEM

Vyrų ir Moterų Rūpų Kirpimo ir Designing Mokykla.

Mūsų ištama ir mokymo būdu jus trumpu laiku išmoksite visą amatą.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpus, desinging ir sluvimo skyrius, kur kiekvienas gauna gerą praktikos besimokindamas. Visuose sluvimo skyriuose mašinos varomos elektrine jėga. Kiekvienam kiekvieną atėti bile ko kluo laiku, dieną ir ar vakarais, pasisūriūti ir pasikalbėti del sąlygų. Paterna daromos sulig mleros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL.

J. F. Kasmicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO.
Kampas Lake St. ant 4-tų lubų

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Residence: 1808 So. Michigan Ave.
Telefonas: Fullmer 348 ir Fullmer 3188
Chicago: 4515 So. Wood St.
Tik Kettergo vakare nuo 5:30 iki 7:00
Telefonas Yards 751.

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas
39 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakaras 1911 W. 32nd Street
Tel. Rockwell 4999
CHICAGO, ILL.

Dr. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47th St.
(47 ir Wood gat.)
Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų,
6:30 iki 8:30 vakare Nedėliomis
9 iki 12 rytai.
Tel. Boulevard 160
Res. 2914 W. 43rd Street.
Tel. McKinley 268

DR. J. SHINGLMAN

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4930 W. 13 St.
Kamp. 49 Court
Res. 1229 W. 49 Avenue
Telefonas Cicero 2656
Ofiso Cicero 49
KALBAME LIETUVISKAI

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS
Ofisas Didmestyj:
29 South La Salle Street
Kambaris 324
Tel. Central 6590

Vakaras, 812 W. 33 St.
Tel. Yards 4681

S. D. LACHAWICZ

LIETUVYS GRABORIUS
Patarnauju, laido tuos ko pigiausia.
Reikale mieldžiū atsakaiki, o mano
darbu busite užsodinti.
2314 W. 23 St. Chicago, Ill.
Tel. Canal 3199.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai
Ofisas 3149 So. Morgan St.
Kertė 32-ro St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriškų, Vyriskų, taipgi chro-nisinių ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 valandų vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po pietų.
Telefonas Yards 687

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po valgiu neįmirsk, kad geriausias valstas tavo skilvil yra EATONIC. Pradėtinis visus nemagumus suviršinimo, o tas reikiša, kad reikiša pamągti viena. Parduodama pas visus aptiekorius.

Resd. 1139 Independence Blvd.
Telefonas Van Buren 294

DR. A. A. ROTH,

Roma Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriskų, vaikų ir visų chronisinių ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drovers 9883
VALANDOS: 10-11 ryto 2-3 po pietų 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 A.
Prie visų aptiekos.

LIETUVIAI AMERIKOJE.

DETROIT, MICH.

Šiuo metu laikui, kaip girdėti, Detroito kolonijos lietuviai rengiasi prie įvairių pramogų, kaip tai: piknikų ir pasilinkiminio tyrimo ore. Apart to, laikas nuo laiko ir svetainėse kas nors naujo pasitaiko, pavyg. 25 d. šia lankėsi svetys iš Lietuvos, kun. Mironas ir pasakė indonias prakalbas apie Lietuvą nuo užsėdimo pasaulinio karo. Apart to, aiskino Lietuvos valdžios atlikus žygius, kaip suorganizuotą kariuomenę, finansinę padėtį, karą su vokiečiais, rusais ir lenkais; apie prekybą ir pramonę ir santykius Lietuvos su įvairiomis viešpatijomis ir taip toliau. Vienu žodžiu, buvo prakalbos, kokių Detroito lietuviai nebuvo girdėję.

Kalbėjo ir apie Tautos Fondą, kiek daug naudos jis atnešė tėvynei.

Pertraukoj yietinis klebonas, kun. F. Kemėšis pakvietė žmones pirkti Lietuvos L. paskolos bonų, taipgi kas kiek gali paaukoti Tautos Fondui. Perėjus rinkėjams per svetainę, aukojė: Kun. F. Kemėšis 5 dol.

Po 2 dol.: B. Boskaitė C. Šimkintė.

Po 1 dol.: A. Kudzius, A. Jasukaitis, J. Jameis, J. Miškinis, A. Lukaševičius, R. Kandrotas, S. Jaulis, J. Balčiūnas, J. Ocikas, J. Jonušas, J. Pranaitis, S. Juodvalkis, J. Banionas, J. Bičiūnas, P. Balčiūnas, S. Steplionis, J. Puetzinskas, J. Jankūnas, V. Matuzaitis, S. Baluškevičius.

Viso 39.60c.

Už kiek parduota bonų neteko sužinoti.

Nedėlio, birželio 6 d. Federacijos skyrius įrengė prakalbas su koncertu Šv. Jurgio parap, svetainėje.

Vojasiskietis.

WAUKEGAN, ILL.

Birželio 5 d. Lietuvių svetainėje įvyko prakalbos. Kalbėjo Dr. J. J. Bielskis, nesenai sugrįžęs iš Lietuvos. Papasakojo daug indonų dalykų apie tėvynės stovį ir šiandienę jos padėtį. Sakė, kad Lietuvos žmonės pasekmingai dirba ir smarkiai eina prie visiškos nepriklausomybės.

Toliau pažymėjo, kad didelis skaičius Lietuvos vaikų lanko pradinės mokyklas. Ginnazijos ir proginnazijos Lietuvoje gerai stovi. Lietuva eina ne vien prie laisvės, bet ir prie apšvietos.

Sakė, kad Lietuvoje telefonai ir telegrafai jau sutvarkyti. Lengvai galima susisiekti. Prie jų dirba gerai išsilavinę žmonės. Tam darbui ir mokyklos jau gerai sutvarkytos.

Toliau sakė, kad Lietuvos kariuomenė yra gerai aprūpinta ir apginkluota. Visi žmonės pasiryžę kovoti be jokio skirtumo. Tai-gi, sakė, reikia ir mums stoti į jų eiles, idant ir mes prisidėtumėm prie apgimimo brangios tėvynės.

Buvo parduodami bonai. Nemažai parduota. Waukeganiečiai neapsileido ir neapsileis kitoms aplinkiniams kolonijoms. Waukeganiečių lietuvių širdyse daug yra tėvynės meilės. Jie remia nuvargintą Lietuvą. Ištikro ne lietuviai butume, jei neremtume savo gimtinės šalies.

Broliai, sesutės! Laikas subrauti ir vyti lenkus iš mūsų žemės. Ir taip įvalias jau jie ją primindžioje. Jne daugiau išpiksime bonų, tuo greičiau lenkai turės sprukti iš Lietuvos. Gaia jiems šeiminkauti Lietuvoje.

Beje, prie progos paminėsiu, kad prakalbose buvo ir lietuvių bolševikų. Kaip visur, taip ir čia jie netik neprisidėda prie L. L. paskolos, bet visokiais būdais ją trukdo.

Augstolėlis.

DETROIT, MICH.

Iš Lietuvos Vyčių choro gyvenimo.

Liet. Vyčių 79 kuopos choras susideda iš 60 giesmininkų, kurį veda vargonininkas A. Aleksis. Tas choras savo dainomis nekarta jau stebino Detroito lietuvių įrengtuose vakaruose bei koncertuose.

Be to, choras nepamiršta nė tėvynės reikalų, nė narsios Lietuvos kariuomenės, kovojančios už mūsų tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Kiekvieną nedėdienį bažnyčioje ant visų yra renkamos aukos Liet. Raud. Kryžiui. Praeitais metais tapo surinkta 57 dol. 34c. Šiuosmet iki birželio 1 d. ponia M. Stankienė surinko jau 105 dol. Viso tat pasidaro 162 dol. 34c. Garbė lai buna choristams už tokį gražų ir praklinų darbavimąsi. Ilgiau šių metų ir toliau nepailstančiai darbuotis.

Lai ir kitų kolonijų chorai ima pavyzdį nuo Detroito vyčių choro.

Choristas.

PITTSBURGH, PA.

South Side.

Gegužės 30 d., 1926, Šv. Kazimiero mokyklos svetainėje, So. 22nd & Jane Str., įvyko prakalbos Tautos Fondo labui. Gerbiamas kalbėtojas, kunigas Mironas, vaizdžiai nupiešė Lietuvos ekonominę ir politinę padėtį. Susirinkusi publika parodė didelį pasitenkinimą savo gausiomis aukomis. Stambesniais aukas davė sekantieji:

V. Vizgirdas \$10.00

Kun. M. J. Kazėnas 6.00.

Po 5 dol.: F. Venslovas, B. Vaišnoras, K. Stravinskas, P. Baranėkas.

Po 3 dol.: D. Stanelis.

Po 2 dol.: J. Šaputis, V. Aleliūnas, V. Žyžys, J. Venecas, J. Guštaitis, A. Gluobis, V. Andriūnas, V. Blaževičius, I. Balčiūnas, A. Krivickas, V. Kisieliūnas, A. Pranaitis, J. Janulis, A. Radziukinas, D. Gvalda.

Po 1 dol.: M. Bražinkas, J. B. Tamkiavičius, J. Packevičius, O. Lanauskienė, V. Stučkė, J. Paleckas, P. Stanelis, U. Rutkaitis, J. Kriščiūnas, P. Zalba, J. Jusevičius, K. Belevičius, A. Kazėnauskas, L. Rastainis, J. Simonavičius, J. Paulauskas, A. Bubelis, A. Blaževičius, A. Pauliukevičius, J. Babravičius, J. Naujalis, A. Krivickienė, M. Stonkienė, K. Ričūnas, K. Brazaitis, K. Galinis, A. Jagminas, A. Baneika, P. Šabanas, J. Gričiūnas, P. Klimaitis, J. Jereminas, P. Stulga, L. Teškūnas, P. Valavičius, V. Plaušinis, J. Brazaitis, K. Barvičius, M. Grafiutė, S. Gedzevičius, F. Majau-

skas, L. Blaževičius, P. Blažaitienė, O. Lankevičienė, V. Remėis, J. Genis, J. Blaževičius, P. Stankauskas, P. Pundzius, P. Kozis, A. M. Sutkaitis, J. Rimkunas, P. Šerėšnas, K. Stravinskas, J. Latreikas, J. Bugailiškis, A. Juododis, K. Račkauskas, K. Adomaitis, M. Grigaliūnas, J. Aleksionis, J. Žukauskas, K. Petkus, S. Alubickas, A. Aleliūnas, J. Žyžys, K. Vaišnoras, J. G. Milius, J. Klūonis, J. Bakanas, D. Rubavičius, A. Kaminskas, A. Aliukas, A. Aliukas, J. Janušonis, J. Savieka, A. Laukenaitis, V. Vaikutis, J. Volotkevičius, A. Overlingis, J. Černiauskas, P. Sargautas, A. Tamkiavičius, P. Marčiukonis, J. Kizis, J. Gaidis, M. Grigaliūnas, V. Jurėkoniūtė, S. Alubickas, A. Rastainis, A. Jagminas, J. Vaišius, V. Tamoliūnas, K. Aliukonis, K. Aluža, V. Petrauskas, V. Karalevičius, J. Pankšas, V. Bonevičius, T. Būknaite, A. Borkaitė, A. Rastokas.

Smulkiaais 27.10

Viso \$200.10

A. M. Sutkaitis, Kašt. Tautos Fondo 2 skyr.

SVARBUS PRANEŠIMAS KELIAUJANTIEMS EURO-PON.

Buvo pranešta Valstijos Departamentui, jog daugelis žmonių Suvienytose Valstijose, nežinodami pasportų reikalavimų, turi mokėti veržiančias sumas pinigų visokioms ypatooms, kurios siekia pagelbėti arba žada savo įtekme pastumėti gavimą pasporto.

Patarta naturalizotiems amerikiečiams, jog legališkas mokestis del pasporto, surenkamas vientik Valstijos Departamento, ar jos atstovų New Yorke ar San Francisco, ar teismo raštininko (klerk of court), kuris priima pasporto aplikaciją, yra \$2.00, ir bile aplikantas, jeigu nieko nesiran da prieš jo rekordą, ir kuris sutinka su paprastais reikalavimais, gali gauti pasportą be jokių kitų išlaidų.

Buvo Departamentui pranešta, jog daugelis nežinančių užmokėjo nuo \$10.00 iki \$50.00 ir dar daugiau del darodinėty "įtekmių" išgavime šių valdiškų dokumentų.

CUKRAUS PRODUKCIJA LOUISIANOJE MAŽIAUSIA PER KELIS METUS.

Per 1919 metus Louisiana produktavo 242,000,000 svarų cukraus, sulyginant su 561,800,000 svarais 1918 metais, 487,200,000 svarais 1917 metais ir 607,800,000 svarais 1916 metais. Dyvidešimt dviejų cukraus dirbutes produktavo tik 2,510,000 galionų sirapo, sulyginant su 10,793,000 galionais 1918 m. ir 5,652,000 galionais 1917 m. Visa Louisiana vos valsitja 1919 metais produktavo tik 3,672,000 gal. sirapo. Rudo sirapo (molasses) produkcija 1919 metų buvo 12,991,000 galionų, sulyginant su 28,049,000 galionais 1918 metais, 30,728,000 galionais 1917 m. ir 26,154,000 galionais 1916 m. Skaitlinės buvo šiandien išduotos Suv. Valstijų Agrikultūros Departamento, Bureau of Crop Estimates.

1919 m. Louisianos cukraus pjūtis buvo trumpiausia nuo laikymo skaitlinių. Keblumai buvo pasekmės prastų sąlygų, neprielankaus oro ir darbininkų trukumo.

TAUPUMAS — ISREISKIMAS TEISINGO PATRIJO-TISKUMO.

Taupumas yra išreiškimas tikro patriotiškumo šiomis dienomis, kaip ir buvo laike karės. National Association of Credit Men išsiuntė tą persergėjimą ir atsisaukimą iš New Yorko savo nariams.

"Pramonės mirties šokis, kuriame Amerikos žmonės dabar dalyvauja, turėtų sustoti pirm negu jiems prisieis panešti lešas" sako atsisaukimas, kuris ragina Amerikos žmones susilaikyti nuo bereikalingo barstymo pinigų.

"Kaip tik karė pasibaigė, žmonių varžymas tapo paliosuotas ir tuoj prasidėjo toks bereikalingas pinigų barstymas, koks nekuomet nebuvo.

"Žmonės, kurie praleidžia pinigus nerupetingai, pamiršta šalies tradicijas. Mums reikia iš savo išgalės bandyti sustabdyti šitą išdykumą ir užbaigti paikystės melodramą, kuri atneša baimę žmonėms ir turi pasekmes, kurios yra nemorališkos ir pražūtingos.

"Gyvenimo brangenybė bus sumažinta, jeigu visi praktikuos ekonomiją, jeigu darbininkai, kaip ir kapitalistai, atliks savo užduotį. "Žiūrėk kainos" buvo mūsų slapyzodis per mėnesius."

Draugija pirmiau dirbo išvien su kasos Departamento Taupymo Skyriu.

Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyriai per visą šalį pagelbės Karės Departamentui paliosuoti didumą darbininkų valdžios pritrauktų Washingtono del karės darbų. Departamentą sekretorius Baker prašė pagelbos. Raudonasis Kryžius neatidarys darbo biurą, tik savo visus skyrius savės darbininkus su darbaviais.

ANT PARDAVIMO.

Negirdėta proga gauti gražų dviem pagyvenimais murinį namą ir taip pat gerai išdirbtą biznį. Pirmos klesos knygyne ir Cigarų krautuvė. Namuose naujais įtaisymais, kaip va: visame name gasas, geriausi elektros įvedimai, maudynes abejuose pagyvenimuose, basementas, akmenis pamatus 2 pėdų ir 18 colių storas. Grindis basemente cementinės. Garų šildomas visas namas. Suros naujais įtaisymo 1-mas pagyvenimų—pirmos klesos knygyne ir cigarų krautuve kampas 47-tos ir Wood gatvės Grindis muros, durys ir langai ažuoliniai. 2-me pagyvenime durys ir langai taip pat ažuoliniai.

Parsiduosiu namą ir biznį vidutine kaina delto kad išvažiuoja į Europą. Atsisaukite tuojau į

P. MAKAREWICZ, 1757 W. 47 gatvė, Chicago, Ill.

FOUND at LAST! SELF-ADJUSTING Nemo JUSPUL BRASSIERES

Jeigu tavo kramtininkas neturi, prisijusk pinigų, je miera o mes prisijusime vieną išmėginimui. Pastos lešos apmokamos.

NEW HYGIENIC FASHION INSTITUTE.

Dept. M. 23 Irving Place N. Y.

REIKALAUJA.

REIKALINGI LEIBERIAI.

Del foundrės darbo Pastovus darbas.

Link Belt Co.
39th & Stewart

Pardavėjas — Kalkūntis LIETUVIŠKAI. Pardavėjas lotus mūsų naujo subdizijoj, prityrimas nereikalingas, mes iš mokymais, je real, esate bime pas mūsų prityrimus sales maangerius, komisijus, būg nuo \$400 iki \$500 i mėnesį iš pradžia. Atsisaukite Mr. Koppel, sales manager, JAVARAS AND JOHNSON, subdizider, room 802, 118 N. La Salle Str.

REIKALINGI LEIBERIAI

mokestis moulding 61 c. i valandą ir piecwork. Po keleto dienų darbo vyrai gali padaryti \$12 i dieną. Darbas pastovus šešiosdienis i savaitę. Devynios valandos i dieną. Mokasi kas savaitę.

AMERICAN BRAKE SHOE & FDRY.
Melrose Park, Ill.

Imkite Lake Str. arba Madison St. Karų liniją.

MERGAIČES IR JAUNOS MOTERYS.

del lengvo assembling darbo ir peržiūrėjimo, gera mokestis pradžiai.

EDISON ELECTRIC APPLIANCE CO.
5660 Taylor Street

REIKALINGI VYRAI IR MOTERYS.

del lengvo ir svaraus fabriko darbo. Prityrimas nereikalingas. Gera praga pakilimui. Atsisaukite:

JOSEPH KLICKA CO.
20th & California Ave.

REIKALINGI

Karų darbininkai prityrę prie taisymo freight karų. Nuo štukų darbas. Pastovi vieta. Gera mokestis ir geros darbo sąlygos. Atsisaukite:

STREETS CO.
W. 48th & So. Morgan Str.

LEIBERIAI.

Gera mokestis, ir darbo sąlygos, pastovus darbas. Atsisaukite:

STREETS CO.
48th & S. Morgan Str.

REIKALINGI

Vyrai prie fabriko darbo. Geros darbo sąlygos. Pradžiai mokama 47/3c. iki 55c. i valandą su proga dirbti nuo štukų su gerų mokesčių. Atsisaukite i Employment Office.

United States Rubber Co.
Rockwell Str. & Grand Ave.

ALBAUGH DOVER CO.

Reikalingi Solderers prie torč arba geležies darbo. PAGELBININKAI

Deš stocko ir išsiluminto skyriaus, Paimkite Douglas Park L. arba 22ros Gatvės karus iki

2100 Marshall Blvd.
Albaugh Dorer Co.

ELEKTROS CEVERYKU

Taisyimo krautuvė ir visos reikalingos talės.

1753 W. 47 Str.

DR. CHARLES SEGAL

Perkėte savo ofisa po num. 4729 S. Ashland Avenue

Specialistas dšlovų, motery ir vyrų ligų.

Valandos nuo 10 iki 12 šryto; nuo 2 iki 5 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Telefonas Drexel 2880

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE."

Extra Proga Biznieriams!

Parsiduoda "Draugo" murinis namas. Stovi geroje vietoje ant kampo So. Wood St. ir 46th Str. arti lieuvių šv. Kryžiaus bažnyčios. Prie galo namo yra garage, kuriuose gali tilpti 3 automobiliai.

Norėdami gauti informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

1800 W. 46th Str.

Chicago, Ill.

UŽLAIKYT KUDIČĮ SVEIKU IR TVIRTU

Kudikio tarpimas ir vystymasi dikčiai priklauso nuo užlaikymo ir vartojimo maisto. Jūsų kudikis turi būti kasdien maudomas ir reguliariai pamaitinamas. Jei negalit žindyti kudikio, vartokite.

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Atsakančiausias kudikių maistas—padarytas iš geriausio karvės pieno ir malto cukraus, del kudikių. Visur jį rekomenduoja daktarai delei jo atsakantumo ir maitingumo.

Jeigu jūsų kudikis ne auga—jei jums reikia maisto, kuris jį sudrūtins ir padarys sveiku, pasiųsk mums šiandien kuponą ir gausi dykai jūsų kalboje instrukcijas apie maitinimą, taipgi penkiasdešimt keturių puslapių knygelę apie kudikius.

Kam bėdavot apie stoką cukraus ir pieno jūsų stalui ir valgiams? Eagle Brand, delei savo atsakantumo ir gerumo, paliosuos jus nuo to, dar jis yra pigesnis ir skalesnis. Vartokit Eagle Brand bile reikale kur naudojama vaprastai cukrus ir pienas. Bandykit su SOSU.

Sis Labels ir Vardas yra Jums Gvarantijs

Parsiduoda Geros Aptiekose ir groserių krautuv.

The Borden Company
108 Hudson St. New York

INSTEIGTA 1867 M.

Borden's Evaporated Milk
Borden's condensed coffee

Borden's Malted Milk
Borden's Milk Chocolate

Kiti Borden Produktai:

Borden's Evaporated Milk
Borden's condensed coffee

Borden's Malted Milk
Borden's Milk Chocolate

Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Seredomis nuo 4 lyg 9 vakare
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

AKUŠERKA
A. SHUSHO
Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligone ir kudikių laike ligos.

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisa ir Gyvenimo vieta
3252 So. Halsted Str.
Ant Viršaus Universal State Bank
Valandos nuo 10 iki 12 ryto: nuo 2 iki 4 po pietų: nuo 7 iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 2.
Telefonas Yards 2544

PASPORTŲ BLANKAS
FILIDOME
DYKAL
Baltic Consultation Bureau, Inc.
35 So. Dearborn St. Chicago.
Room 206

KOL DAR YRA, BARGENAI

negirdėta Chicago Real Estate ant north west side, arti prie Mokyklų ir Bažnyčių.
Pastatysime Jums Namą koki norėsite ant Jūsų Išlygų. Lotai 30x125 pėdų po \$435 ir auščiau. Ateikite pas mus ir pasikalbėkite. Ateikite Nedėlio Birželio 20ta, mūsų mašinose pasitiks Jus prie Cicero ir Belmont Aves, tarpe 1-mos ir 6 valandos. Reikalaukite Mr. Koppel. Downtown Ofisas.

Javaras and Johnson
Room 802—118 N. La Salle Str.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS

Antradienis, birželis 15 d.,
Šv. Vitas, kank.
Trečiadienis, birž. 16 d.,
Šv. Lutgardas.

PO TRUKSMO CHICAGOJE.

Konvencija pasibaigė su karščiais.

Šiandie Chicagoje atrodo, kaip po kokios atliktos didžiosios batalijos. Per visą savaitę čia siautė netikėta šiluma. Ir per visą savaitę republikonų partija čia turėjo suvažiavimą.

Jei neminėti gražių ir prakiliųjų Chicago's vyskupijos ir Arkivyskupo jubiliejų, katrie savo skaitumui viską čia užtemdė, praėitą visą savaitę mieste buvo vedama nepaprastoji šalies istorijoje politika.

Buvo čia visokių politikų. Buvo labai dorų žmonių, tikrai sakant, gerų žmonių. Bet buvo ir purvinų.

Republikonų partijos konvencijos metu paaiškėjo, jog daugelis konvencijon atvažiuvo tiesiog apmokėti delegatų.

Papirkimai čia nėra naujiena. Bet tokie viešieji ir aiškių kol-kas taip plačiai nebuvo žinomi ir suprantami.

Konvencijos metu tie daiktai tik iškelta eikštė. Bet papirkėjai neimta nagan. Nenorėta sudrumsti suvažiavimo bėgio.

Ir tik pasibaigus konvencijai S. Valstijų senato komitetas imasi tyrinėti papirkimų delegatų klausimą.

Tai kaikiuriems, norėjusiems patekti kandidatais į šalies prezidentus, tyrinėjimų pasekmės bus labai nemalonios.

Ir jei būtų vaduojamasi teisybe, tai kaikiuriems prisieitų atsidurti kaltinamųjų suolėn.

Didelis buvo trukšmas Chicagoje suvažiavusių politikų. Bet trukšmas nepasibaigė. Jis dar labiau pakils, kuomet prasidės priešrinkiminės kampanijos, kuomet šalies piliečiams bus progos pasirinkti vieną iš dviejų partijų — republikonų, ar demokratų.

Republikonų partija užsisuko nuo darbininkų. Pasirodė ji su tikruoju savo veidu. Su savo platforma palikdijo, kad jai ne darbo žmonės rūpi, bet kapitalas. Ta partija mano apsieiti be darbininkų paramos.

Gerai. Ateis rudenį rinkimai. Nebegelebs jau pažadėjimai. Nes tuos pažadėjimus sutruškina pati partijos platforma.

NAUJOS GALVAZUDYBĖS.

Tomis dienomis mūsų mieste įvyko naujos galvazudybės. Du žmogų nužudytą ir keli sužeista.

Tai vis aukos pikty ir išbjusių žmonių, kaip tai visokios rūšies plėšikų ir vagių.

Nužudytą yra: Paul G. Torina ir juodas žmogus Hartan Branch.

A. PETRATIS S. FABIJONAS
A. PETRATIS & CO.
MORTGAGE BANK
REAL ESTATE-INSURANCE
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
Siūnčia Pinigus Parduoda Laivokortes
NOTARIJUSAS
3249 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE BOULEVARD 611

CHICAGO TURI 2,701,212 GYVENTOJŲ.

Kai kas nepatenkintas tuo skaitliumi.

Cenzo, ty, gyventojų surašinėjimo, raštinė iš Washingtono paskelbė, jog Chicagoje, šimet surašant gyventojus, atrasta 2,701,212 gyventojų. Reikia, per praėjus dešimtį metų gyventojų skaitlius mūsų mieste padidėjo 23 nuosimčiai.

Daugelis tuo nepatenkinti. Buvo laukę, kad Chicago turės tris milijonus gyventojų. Gal būtų taip ir buvę, jei ne karė ir organizuotų darbininkų nerimavimai.

Iš miesto daug žmonių išvarė karė. Daugelis darbininkų iškeliavo kitur, kur daugiau mokama už darbus.

TREČIOJI PARTIJA TURĖS SUVAŽIAVIMĄ.

Pastos kelį nominuotam Hardingui.

Republikonų partijos konvencija Chicagoje nepatenkino progresivių tos partijos žmonių. Tad tie progresiviai, katrie paena dar nuo mirusio Roosevelto, Chicagoje turės atskirą suvažiavimą trečiosios progresyves partijos vardu ir nominuos kandidatus į šalies prezidentus ir vice-prezidentus.

Suvažiavimas prasidės liepos 10-dieną Auditoriume.

PULLMANO ISTAIGOSE STREIKUOJA 1,000 DARBININKŲ.

Pullmano vagonų taisyso istaigose, Calumete, sustreikavo 1,000 darbininkų. Reikalauja pripažinti uniiją.

Tas istaigas kol-kas dar kontroliuoja vyriausybė.

ISGELBĖJO NUO NUSKENDIMO VAIKĄ.

Bernard Horvich, 11 metų, ties Ohio gatve įkrito ežeran ir pradėjo skęsti.

Gelbėti vaiką ežeran puolė J. E. Spanier, 1131 Rush gatvė. Nutvėrė jis vaiką už plaukų ir tempė prie kranto.

Bet smarki vilnis žniokštelė jo ir abudu atgal panardino gilumon.

Tuo metu kažkas suspėjo ežeran įmesti gelbėjimuisi lanką su virve.

Spanier paskutinėmis jėgomis nusitvėrė lanko ir abudu buvo ištraukti.

POLICIJOS SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS.

Vakar Chicagoje pradėjo metinį suvažiavimą Illinois Police Association.

ZUVO VAIKAS.

William Nelson, 9 metų, 1927 Balmoral ave., kaip ir daugelis kitų vaikų, mėgino užsikabinti ant parvažiuojančio sunkaus automobiliaus. Bet šokdamas paslydo ir papuolė po užpakalinį ratą. Zuvo ant vietos.

ANT PARDAVIMO:
3 kampinis 4, 5 ir 10 lotų kiekvienas, taipgi vienas su 8 lotais, moderniškas namas su 8 lotais, taipgi kaip mažą farmukė, bet mieste; savininkai parduos pigiai iš priežas ties važiavimo Europon. Lietuvių apiešinkite art. Atsišaukite:
6652 So. Archer Ave. arba
1315 W. 18 Street

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Seimo delegatams, priklausantiems prie Sus. L. R. H. Am. pirmo Chicago's Apskr.

Šiuomi įrašome visų Chicago's Apskr. seimo delegatų susirinkti į Šv. Jurgio parap. svet. su seiminiais mandatais 17 d. birž., 8:30 v. ryte. Turim atlikti svarbų pasitarimą, nes šauktas susirinkimas ned., 13 d. birž. nepilnai įvyko.

Tai-gi malonėkite nepamiršti visi punktualiai susirinkti. Yra svarbus reikalas.

Apskričio valdyba.

LAB. SAJUNGOS CENTRO PROTOKOLAS.

Liet. R.-K. Amer. Labd. Sąj. Centro mėnesinis susirinkimas buvo sereidoje, geg. 26 d., 1920., 8-tą val. vakare, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje, prie Union ir 18-tos gatvės, Chicagoje.

Susirinkimą atidarė pirm. A. Nausėda su malda.

1). Protokolas iš pračio susirinkimo buvo perskaitytas ir priimtas.

2). Raportas komisijos nuo pagaminimo ženklelių kapinių dienai. P-lė Jad. Steponkaitė, perstatydama ženklelius (kurių dalį turėjo atnešusi) pranešė, kad jų padaryta 20,560. Kada buvo paklausta apie išlaidas, tai p-lė J. Steponkaitė pasakė, kad už medžiagą, tiems ženkleliams ji nereikalauja gražinimo išlaidų, nes tas išlaidas auksa Labdarin-gai Sąjungai. Už gausią auką ir pasidarbavimą Labdarybei, Centro susirinkimas išreiškė širdingą padėką.

Taipgi labai dėkingas Centro susirinkimas buvo Šv. Kazimiero Vienuolyno seserims už padirbimą dovanai ženklelių.

3). Kapinių dienoje, prieš Šv. Kazimiero kapinių, pasižadėjo pardavinėti lengvių gėrimų ir užkandžių 2-ta, 5-ta ir 8-ta kuopos.

4). Tikietai pardavinėjimui po vieną dol. jau randasi pas Bernardą Nenartoni, 4412 So. Richmond St. Jų padaryta 20,000.

5). Antspaudos kopijas apsiėmė patikrinti ir pataisyti St. Jucevičia, 726 W. 18th St.

6). Organizatorius, St. Jucevičia, pranešė, kad tapo atgaivinta 14-ta kuopa, Spring Valley, Ill.

7). Pranas Veriga, 4539 So. Marshfield Ave., pasižadėjo surasti antspaudą ir priduoti Centro susirinkimui.

8). Iš direktorių susirinkimo. Architektas Žaldokas perstatė direktorių susirinkime plėną Labd. Sąj. prieglaudamos namo iš trijų (3) skyrių.

Kad patirti, kuris plėnas būtų tinkamiausias, tapo išrinkta komisija iš sekančių asmenų: Kun. Pr. Bučys, kun. Kudirka ir Ant Nausėda.

Tinkamiausius plėnus nartarta peržiūrėti direktorių susirinkime ir vėliaus perstatyti Centro susirinkimui.

9). Pranešta, kad Chicago's miesto valdžia leido uždaryti Fairfield ir Washtenaw gatves, einančias per Labdarin-gos Sąjungos žemę, su sąlyga, kad žemė bus naudojama Labdarybės tikslui. O jeigu žemė būtų naudojama ne Labdarybės tikslui, tai uždarymas gatvių būtų panaikintas.

10). Raportas iš kuopų dar-

TRUMPAS STORAS Aušros Vartų Parap. KERMOŠIUS

Kermošius bus tik tai 15, 17, 19 ir 20 dienas
Birželio Mėnesio 1920 m.

Šis KERMOŠIUS skiriasi nuo kitų kermošių tuomi, kad visokis išpardavimas bus yarde. Dienomis švies malonūs saulės spinduliai, naktimis mėnulis, žvaigždės ir elektros lempos. Kiekvienas turės progą išbandyti savo jėgas, nes yra įtaisytas raudonas "straikeris" su dviem kujiais. Vestsaidietės pagamino skanių gėrimų, su kuriais negali lygintis joki senoviški skystimėliai. Bus kėndžių grajus "lygu-nelygu," dešimstaris, monkės ir tt. Graži muzika gražiai gros; įvairius chorai dainuos; visoki spykeriai bus pakviesti kalbėti. Nepraleiskite pasilinksminimo nei vieną dieną.

Kermošių prasidės: **Nedėlioje Birž. 13 d. 1 val. po pietų.** Utarninke ir Ketverge 6 val. vakare. **Subatoje 3 val. po pietų. NEDĖLIOJE 20 d. nuo 1 val. iki vidurnakčiui.** Kermošiaus adresas 2329 W. 23 Pl. Įžanga 5 centai.

PASKUTINE PROGA!

Kas nori išgirsti naudingų, sveikų prakalbų, tegul ateina

Seredoj, Birželio 16, 7:30 val. vak.

Šv. Jurgio Parapijos Svetainėje

32nd Place ir Auburn Avenue

Kalbės visiems žinomas Kun. H. Vaičiūnas ir dar du atstovų Liet. Valstybės bonų — reikalais iš New Yorko — ir "Garso" redaktorius. Jau kelios dienos likosi tik tai pardavimu. L. V. Bonus. Kastikiai jaučiatės Lietuviais ateikite. Išgirsitė daug naujo iš Liet. Steigiamojo Seimo — Pasveikinimų — Chicago's Lietuviams. Lai gyvuoja Laisva ir Neprigulminga Lietuva.

Bridgeporto Stoties Bonų pardavimo Komisija.

Dr. M. Stupnicki

3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5083
Valandos: — 8 iki 11 ir 12 ryto;
5 po pietų iki 8 val. Nedėlio-
mis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. P. P. ZALLYS

Lietuvis Dentistas
10801 So. Michigan, Avenue
Eastland, Ill.
VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

J. P. WAITCHES

ATTORNEY AT LAW
LIETUVIS ADVOKATAS
4512 S. WOOD STREET
726 W. 18th STREET
CHICAGO, ILL.
Mekinley 4320

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS
3331 S. Halsted Str.
Chicago, Ill.
VALANDOS: 9—12 A. M.
1—5; 7—8 P. M.

ERNEST WEINER

DRY GOODS
1800 W. 47th kamp. Wood Sts.
Mes duodame dvigubas stempas
Ketvergais ir Subatomis.
Didelėse padirkinime gaunami.
Visokie materijalai, vaikams drabu-
žiai, šlepiės ir jakutės.

Pluksnos

79c

Pluksnos

79c

PLUNKSNOS.

Ant Pardavimo

didelis bargas Piet-vakarinis kampas **45-tos ir Paulina** gatves, 50x125 pėdų.

Dviejų 2 augščių mediniai namai, labai gera vieta biizniui.

J. C. VLASAK

Pardavinėjantis Agentas

Peoples Stock Yards State Bank

47ta gatve ir Ashland Ave.

MILDA REAL ESTATE CO.

751 W. 31st Str. Yards 6296